

35107426 "EPB en verwarming"

Verslag 2021-02 dd 2021-12-03

Document type: Meeting report

Datum van document: 2021-12-16

Reactie NL: INFO

Opmerking secretaris: -

E-mailadres secretariaat: ron.vanderaa@nen.nl

Commissie webadres: <https://isolutions.iso.org/ecom/livelink/open/66143338>

VERSLAG

COMMISSIE
35107426 'Energie & Verwarming'

DOCUMENTNUMMER
N0086

SECRETARIS
Ron van der Aa

DATUM
2021-12-08

VERGADERINGNUMMER
2021-02

AANVANG
09.00 uur

EINDTIJD
12.00 uur

VERGADERDATUM
3 december 2021

PLAATS
Microsoft Teams

NEN Bouw & Installatie

Postbus 5059
2600 GB Delft

Vlinderweg 6
2623 AX Delft

015 2 690 324
bi@nen.nl
www.nen.nl

Stichting Koninklijk Nederlands
Normalisatie Instituut

Presentielijst

Naam persoon	Namens	Aanwezig
Valk, H.J.J.	voorzitter	Ja
Aa, R. van der	NEN	Ja
Amerongen, G. van	DEPK	Nee
Atmar, W.	Binnenklimaat Nederland	Nee
Barendsz, M.	Bouwen met Staal	Ja
Beesen, P.H.R. van der	RVO	Nee
Bohemen, L.H.J. van	Vereniging Warmtepompen	Ja
Bokel, R.M.J.	TU Delft	Ja
Brants, L.	Radson Rettig Belgium	Nee
Bruining, H.	Binnenklimaat Nederland	Ja
Dijk, H.A.L. van	EPB Research	Ja
Eijsackers, J.A.	Peutz B.V.	Ja
Elkhuizen, P.A.	Techniek Nederland	Nee
Hogeling, J.J.N.M.	Stichting ISSO	Ja
Jelles, S.J.	Uniper Benelux B.V.	Nee
Jolman, A.	Vereniging Energie-Nederland	Ja
Jong, J. de	Binnenklimaat Nederland	Ja
Kranenberg, H.	Vereniging Warmtepompen	Ja
Kruithof, A.F.	FedEC	Nee
Kuijpers, I.	DGMR	Nee
Pastors, A.	BNA	Nee
Plokker, W.	VABI Software B.V.	Ja
Roos, J. de	RoMaZo	Ja
Sande, C. van de	NVI	Nee
Scholten, N.	ERB	Ja
Spoel, W.H. van der	TU Delft	Nee
Straver, M.	RoMaZo	Ja
Traversari, A.A.L.	TNO	Ja
Verbrugge, S.	Binnenklimaat Nederland	Nee
Vreeken, M.	Binnenklimaat Nederland	Nee
Widjanarko, B.	Carlisle Construction Materials B.V	Nee
Wegkamp, H.	Binnenklimaat Nederland	Nee

1 0
pen
ing
en
vas
tste
llen
van
de
age
nda
De
voor
zitte
r
ope
nt
de
verg
ade
ring
om
13.3
0
uur

en heet iedereen welkom bij deze 2^e vergadering in 2021. Ook deze vergadering vindt weer 'op afstand' plaats.

Deze vergadering stond in eerste instantie eerder gepland maar is destijds doorgeschoven naar vandaag vanwege het op dat moment ontbreken van helderheid omtrent de toekomst van NTA 8800 en de herstructurering van de NC Binnenklimaat en energie.

Deze helderheid is er nu wel zoals later in de vergadering zal blijken.

Er zijn geen opmerkingen en aanvullingen op de agenda.

2 Mededelingen

A. Bericht(en) van verhindering

Zie hiervoor de presentielijst aan het begin van dit verslag.

B. Wijziging in deelnemers NsC

- De volgende partijen hebben hun lidmaatschap opgezegd; Wil de Gids.

C. Ingekomen stukken:

De documenten over het op 11 november 2021 gehouden Webinar zijn al eerder gedeeld met de leden van de NsC. De vraag wordt gesteld of de presentaties beschikbaar zijn.

De secretaris zal dit checken en opnemen in het verslag.

Noot secr.: het gehele Webinar is terug te zien via <https://vimeo.com/646856305>. De totale presentatie zal apart via ISOLutions verspreid worden.

3 Verslag vorige vergadering

A. Concept verslag vergadering 2021-01 d.d. 2020-03-25 incl. actielijst (N0078)

Op het verslag worden de volgende opmerkingen gemaakt:

- In de presentielijst 'VLA' vervangen door 'Binnenklimaat Nederland'.
- In de presentielijst 'Dutch Heat Pump Association' vervangen door 'Vereniging Warmtepompen'.
- Op blz. 3 staat (iets onder het midden) het volgende;
 - Wordt er binnen de WG'en ook gestreefd naar consensus?
Reactie; ja maar bij het uitblijven van consensus kan de NC een meerderheidsbesluit nemen (zie ook document N0075).
De term 'meerderheidsbesluit' is volgens Scholten onjuist gelet op het Huishoudelijk Reglement van NEN. 'Meerderheidsbesluit' te vervangen door 'besluit'.
- Blz. 4, 4^e bullet:
De tekst leidt tot verwarring.
Toelichting: de WG maakt voorstellen (zowel qua inhoud als financiën) en legt deze voorstellen voor aan de NC. De NC neemt uiteindelijk het besluit.

Met deze aanpassingen wordt het verslag goedgekeurd.

De actielijst uit de oplegnotitie (N0082) wordt doorgenomen. De grijs gearceerde acties zijn afgehandeld en daarmee vervallen. Aan het eind van dit verslag is een bijgestelde actielijst opgenomen.

4 Terugblik 2021 m.b.t. Europese en mondiale normalisatie

In 2020 heeft de NsC besloten om het volgen van de ontwikkelingen m.b.t. Europese en mondiale normalisatie-activiteiten te organiseren via Taakgroepen (TG'en). Deze TG'en zijn ingericht volgens de indeling van TC's, WG'en en SC's op CEN en ISO niveau. Diverse leden van de NsC hebben zich daar in 2020 voor aangemeld.

In bijlage A bij dit verslag is een overzicht opgenomen.

Nu, aan het eind van 2021, is het een goed moment om op deze inrichting en de werking daarvan een terugblik te maken.

Vragen die daarbij in discussie gebracht worden zijn:

1. Functioneren de TG'en naar het idee van de leden van deze TG'en en naar de mening van de overige leden van de NsC?
2. Zo ja, waaruit blijkt dat?
3. Zo nee, wat is daar de oorzaak van?
4. Als de TG'en niet functioneren, wat zou er dan volgens de leden moeten gebeuren om dit wel te laten slagen?

Voorafgaand aan de inhoudelijke discussie worden er eerst enkele algemene opmerkingen gemaakt;

- De heer Awater kan uit dit overzicht verwijderd worden. Mevrouw Jolman zal hem vervangen (dit is met track changes in de tabel van bijlage A aangepast);
- WG 19, 20, 21 en 23 van TC156 behandelen geen productnormen. Dit gebeurt wel in TC156/WG2 (voor nieuwbouw/renovatie). WG2 heeft nl een relatie met Ecodesign en deze normen hebben wel invloed op NTA 8800. Waar moeten deze nu binnen onze structuur gepositioneerd worden?

Reactie: wijzigingen in productnormen houden niet direct een wijziging van NTA 8800 in. De NTA geldt nl. ook voor bestaande bouw.

De NTA geeft dus de mogelijkheid om met 'slechtere' producten te werken"

Reactie: dit onderwerp moet bij de PG NTA 8800 gemeld worden.

De Jong zal dit in de PG NTA 8800 melden.

- Het is goed dat productnormen niet in deze NsC ondergebracht zijn. Productnormen dienen andere belangen dan alleen het gebouw.
- De heer Van Dijk moet toegevoegd worden aan TC89 (dit is met track changes in de tabel van bijlage A aangepast).
- De naam van Kranenberg bij TC247 moet aangepast worden (dit is met track changes in de tabel van bijlage A aangepast).

Vervolgens wordt een reactie gevraagd op de bovengenoemde vragen. Daarop wordt het volgende ingebracht:

- Is Europese normontwikkeling goed gepositioneerd in deze NsC? Er is nl. weinig te merken van ontwikkelingen binnen TC228. Geen actieve uitnodiging om de reageren o.i.d.;
- Reactie: dit was juist de taak voor de leden van de TG (zoals benoemd in het overzicht in bijlage A);
- Het is lastig om via deze NsC aan te sluiten op dit soort ontwikkelingen;
 - Hogeling en De Jong zijn altijd aanwezig bij vergaderingen van TC228 (incl. WG4). Als zij niets horen vanuit de leden van deze NsC dan handelen zij op basis van hun eigen expertise;

DOCUMENTNUMMER
N0086

DATUM
15-12-2021

PAGINA
3/13

VERSLAG

- Leden van de NsC zouden vanuit hun organisatie/branche de ruimte moeten krijgen om hier tijd en energie in te steken. Men krijgt niet alles op een presenteerblaadje aangereikt.
- Veel informatie over dat wat er in een TC of in WG'en speelt kan uit de documenten van de TC gehaald worden.
Reactie: in het Webinar van 11 november is aangegeven hoe leden eenvoudig via de startpagina van deze NsC op ISolutions ook de documenten van alle aangesloten TC's kunnen raadplegen.
- Actief de documenten van een TC raadplegen is een uitdaging en vraagt ook wat zelfstudie. Soms is er afstemming met een medelid uit de TG maar terugkoppeling naar de leden van de NsC kan beter;
- Hoe wordt het belang van Nederland in een TC of WG ingebracht?
Reactie: dit kan alleen gebeuren door actieve deelname vanuit Nederland. Als het om invloed op de inhoud gaat is de WG daarvoor het juiste gremium. En als er een voor Nederland belangrijk onderwerp op de agenda komt, zorg er dan voor dat dit via de TG'en van deze NsC onder de aandacht van de leden van de NsC gebracht wordt;
- In sommige branches wordt de informatie van een actief lid ingebracht. Dat is goed, maar als lid van de NsC wordt je daardoor zelf minder actief;
- Is er een beeld van de belangrijke onderwerpen die binnen de TC's gaan spelen?
Reactie: goeie vraag, dat is nu precies een van de beoogde taken van de TG'en.

DOCUMENTNUMMER
N0086

DATUM
15-12-2021

PAGINA
4/13

Voorlopige conclusie: de taak voor de leden van de TG'en is klaarblijkelijk nog niet voldoende helder voor de leden van de TG. Dit is een punt van verbetering.

Er wordt direct doorgeschakeld naar agendapunt 6, Schaduwwerk normsubcommissie - Informatie/communicatie uit de verschillende TG'en.

Opm. secr.: om het verslag gelijk op te laten lopen met de agenda is deze informatie vastgelegd bij agendapunt 6 van dit verslag.

5 Ontwikkeling normcommissie Klimaatbeheersing in gebouwen (351074)

DOCUMENTNUMMER
N0086

De voorzitter geeft een kort overzicht van de stand van zaken;

- De laatste vergadering van de NC was op 25 november 2021;
- Op de agenda stond o.a. een 'blokkade' van de NsC Ventilatie t.a.v. de herstructurering van deze NsC;
- In de vergadering van de NC is een oplossing voor deze blokkade gevonden. Alle leden van de NsC Ventilatie gaan over naar de WG Ventilatie. Vervolgens krijgt men 2 jaar de tijd om zich opnieuw te organiseren. Na die 2 jaar gaat deze WG mee in het stramien van de gehele structuur binnen de NC;
- De verdere doorontwikkeling van de WG'en structuur gaat de komende maanden plaatsvinden.
- De Programmaraad Stelsel Energieprestatie is tot de conclusie gekomen dat de NC Binnenklimaat en energieprestatie de herstructurering nog niet heeft afgerond. Bovendien heeft de Programmaraad geconstateerd dat er eerst nog het een en ander in de governance van het stelsel als geheel geregeld moet worden voordat er sprake kan zijn van de overdracht van NTA 8800. Het komend halfjaar is er dus het nodige huiswerk te doen voor de betrokken partijen. In de loop van 2022 zal er opnieuw gekeken worden naar een moment van overdracht van NTA 8800.

DATUM
15-12-2021

PAGINA
5/13

Aansluitend wordt het volgende opgemerkt/gevraagd;

- De herstructurering moet door maar het is en blijft een uitdaging binnen de randvoorwaarde van consensus;
- Is er in de NC ook gesproken over de samenstelling van de NC?
Reactie: ja, hier wordt nadrukkelijk aan gewerkt. De NC zal het totale plaatje uiteindelijk voor advies voorleggen aan de Beleidscommissie Bouw.

6 Schaduwwerk normsubcommissie

A. Informatie/communicatie uit de verschillende TG'en

Er is vooraf geen informatie vanuit de TG'en ontvangen. De terugkoppeling vindt tijdens de vergadering plaats.

	Taakgroep	Terugkoppeling
	CEN	
1	TC89	Van Dijk meldt dat veel werk binnen CEN/TC89 in samenwerking met ISO/TC163/SC2 wordt opgepakt. Vanuit WG7 is een conflict gemeld t.a.v. een productnorm voor daklichten (op het punt van te hanteren oppervlakten) in vergelijking met ramen. In WG7 zijn reeds belanghebbenden die dit actief zullen volgen
2	TC130	Vanuit de TG is niemand aanwezig om hier een terugkoppeling over te geven.
3	TC156	Er is een aantal nieuwe productnormen (testmethoden) gepubliceerd. Een belangrijk onderwerp, ook voor NTA 8800, is de norm inspectie van ventilatiesystemen de EN 16798-17 (Energieprestatie van gebouwen - Deel 17: Ventilatie van gebouwen - Richtlijnen voor inspectie van de ventilatie en airconditioning systemen, Module M4-11, M5-11, M6-11, M7-11) die binnenkort uitgaat voor enquiry. Door EVIA is het onderwerp 'een standaard voor sensoren en het

	Taakgroep	Terugkoppeling
	CEN	
		<p>toepassingsgebied van deze sensoren' geagendeerd.</p> <p>Daarnaast wordt de indoor environmental standard EN16798-1 (Energieprestatie van gebouwen - Deel 1: Invoergegevens voor het binnenklimaat voor ontwerp en beoordeling van energieprestatie van gebouwen met betrekking tot binnenluchtkwaliteit, thermisch binnenklimaat, verlichting en akoestiek - Module M1-6) herzien. Hier gaan meerdere TC's zich mee bezig houden. Het heeft o.a. een relatie met thermisch comfort en binnenklimaat.</p> <p>Voor U-bouw is EN 16798-3 (Energieprestatie van gebouwen - Ventilatie van gebouwen - Deel 3: Voor utiliteitsgebouwen - Prestatie-eisen voor ventilatie- en airconditioning systemen (Modules M5-1, M5-4) in voorbereiding. Deze gaat binnenkort uitgezet worden voor enquiry. Dit is een belangrijk onderwerp voor Nederland. Hogeling zal hiervoor actie richting NEN ondernemen.</p>
	2021-13	
4	TC228	<p>WG2 heeft in het afgelopen jaar een aantal normen herzien. prEN 15316-4-2 (Energieprestatie van gebouwen - Berekeningsmethode voor de systeemenergiebehoefte en het systeemrendement - Deel 4-2: Warmteopwekkers voor ruimteverwarming, warmtepompsystemen, Module M3-8-2, M8-8-2) is klaar voor enquiry. Deze is van belang voor bijlage Q van NTA 8800. Vereniging Warmtepompen is hier al actief mee bezig. Het wordt ook behandeld door de WG Warmtepompen onder de PG NTA 8800.</p> <p>Het is waarschijnlijk dat er met een dubbele enquiry gewerkt gaat worden omdat er ook een link ligt met TC156. (EN 16798-13 (Energieprestatie van gebouwen - Ventilatie van gebouwen - Deel 13: Berekening van koelsystemen (Module M4-8) - Opwekking)).</p> <p>Op de website van het EPB-Center zal de updatet Excel-file voor de prEN 15316-4-2 beschikbaar komen om de enquiry te ondersteunen (verwacht medio Januari 2022).</p> <p>Vanuit WG1 wordt er binnenkort een enquiry gestart op het onderwerp 'installation & commissioning'.</p> <p>Een standaard voor design koeling systems komt eind 2022 in enquiry.</p> <p>EN ISO 52016-1 (Energy performance of buildings — Energy needs for heating and cooling, internal temperatures and sensible and latent heat loads —Part 1:Calculation procedures) kan de huidige NEN 5067 (1985) (koellastberekeningen) vervangen, daartoe moet de Annex A van deze norm wel voor dit doeleinde worden ingevuld. Zolang dit niet gebeurd blijft men in Nederland met deze oude norm werken. In het kader van de EPBD verplichtingen heeft de NL overheid de annex A ingevuld en gerapporteerd aan de EU Commissie. Omdat dit document niet voor onze NC beschikbaar is moeten wij deze exercitie zelf doen.</p>

	Taakgroep	Terugkoppeling
	CEN	
		Onder WG1 is een TS (Technical Specification) in voorbereiding voor heatrecovery wastewater (douche WTW).
5	TC247	Het werk van deze TC gaat meer aandacht krijgen door de Recast van de EPB normen, bv op het gebied van monitoring en vastlegging van data. Hier ligt een relatie met de sensoren zoals genoemd bij TC156.
6	TC312	Vanuit de TG is niemand aanwezig om hier een terugkoppeling over te geven.
7	TC371	<p>TC317 vergadert medio december. De herziening van een aantal TS'en (o.a. kwaliteitseisen aan de set van EPB-Standards) wordt besproken. Dit wordt ook met ISO gedeeld, waarbij CEN in the lead is. EN 16798-1 is een essentiële EPB standaard en is van groot belang (zie ook TC156)</p> <p>Koellast berekening: EN ISO 52016-1 (Energy performance of buildings — Energy needs for heating and cooling, internal temperatures and sensible and latent heat loads —Part 1:Calculation procedures) kan de huidige NEN 5067 (1985) (koellastberekeningen) vervangen, daartoe moet de Annex A van deze norm wel voor dit doeleind worden ingevuld. Zolang dit niet gebeurt blijft men in Nederland deze oude norm werken. In het kader van de EPBD verplichtingen heeft de NL overheid de annex A ingevuld en gerapporteerd aan de EU Commissie, omdat dit document niet voor onze NC beschikbaar is moeten wij deze exercitie zelf doen Het niet vrijgeven door BZK van deze documenten belemmert de voortgang van de normalisatie.</p>
	ISO	
8	TC163	<p>Onder SC2 zijn 2 WG'en actief: WG 15: Is bezig met ontwikkeling van een norm (EN ISO 52016-3).waarbij het mogelijk wordt om de warmte/koude behoefte te bepalen volgens EN ISO 52016-1, met adaptieve gevels (bv. zonwering, geventileerde gevels, electrochrome beglazing). Deze WG is ook bezig met de ontwikkeling van een norm (EN ISO 52016-5) waarbij het mogelijk wordt om met een andere rekenmethode dan in ISO 52016-1 is opgenomen de warmte/koude behoefte te bepalen. Dit onderwerp is teruggebracht naar het stadium van een voorlopig WI , wegens gebrek aan menskracht. WG16: Is bezig met de herziening van EN-ISO-15927-4 (test reference years), waarbij men meer vooruit probeert te kijken naar klimaat(ontwikkelingen). De heer Van Weele van ISSO is hier actief bij betrokken. Van Dijk volgt e.e.a. op afstand.</p> <p>Joint WG of ISO/TC 163 and ISO/TC 205 on EPB: Daarnaast is er gestart met een economische evaluatie van de energieprestatie (kosten/baten, EN 15459-1-> ISO 52011-1). Ook wordt nagegaan hoe de primaire energie - en de CO2 factor structureel bepaald en gerapporteerd zouden moeten worden (EN 17423-> EN ISO 52000-3). Reactie: dit is beleidsmatig relevant voor BZK/RVO. De vraag is hoe</p>

	Taakgroep	Terugkoppeling
	CEN	
	2021-14	<p>Nederland haar inbreng hierbij kan realiseren. Van Dijk geeft aan dat dit o.a. zou kunnen door lid te worden van de ISO/JWG.</p> <p>Dit moet actief onder de aandacht van BZK/RVO gebracht worden. Van Dijk zal hier een korte notitie voor opstellen.</p> <p>De voorzitter geeft aan dat er structureel nagedacht moet worden hoe de financiering van dit soort activiteiten geregeld kan worden zodat het belang van Nederland geborgd wordt.</p> <p>Door Hogeling wordt de vergelijking gemaakt met de WG Luchtfilters. Dit onderwerp speelt zowel binnen CEN als ISO en m.b.v. de steun van de Nederlandse industrie is capaciteit beschikbaar om regelmatig af te stemmen.</p> <p>Tot slot wordt binnen de JWG en de moeder TC's gediscussieerd hoe men tot zgn. Smart Standards kan komen. Op dit onderwerp wordt door ISO centraal hard doorgepakt.</p> <p>De meeste overige normen onder deze TC's komen in 2022 voor Systematic Review. Aandachtspunt daarbij is dat de totale samenhang gewaarborgd moet blijven. Tegelijk wordt gewerkt aan de herziening van de EPB kwaliteitsdocumenten (CEN/TS 16628 & 16629). Hogeling en Van Dijk hebben hiervoor een afspraak ingepland met de rapporteurs van NTA 8800.</p> <p>Daarna zal terugkoppeling naar deze NsC plaatsvinden (in afstemming met de secretaris van de PG NTA 8800.</p>
	2021-15	
9	TC205	<p>Binnen de TC zijn een aantal EN-EPB-normen ingebracht om over te nemen als ISO-norm (warmteafgifte, warmtedistributie, warmteopwekking, gebouwautomatisering). Deze zijn al in vergevorderd stadium. Deze TC heeft geen mankracht om systematisch meer EPB Standards over te hevelen naar ISO. De verwachting is dat na akkoord op EN15316-4-2 (opwekkingsrendement warmtepompen in de gebouwde omgeving) op CEN level deze ook wordt voorgedragen voor ISO via TC205/WG9. Er spelen geen andere actieve WI's op EPB gebied.</p>

DOCUMENTNUMMER
N0086

DATUM
15-12-2021

PAGINA
8/13

Aansluitend op de informatie uit de bovenstaande tabel wordt de volgende vraag gesteld;

- Waar kan het onderwerp 'life cycle energieverbruik' in onze structuur gepositioneerd worden?

Reactie: dit valt onder de Nationale Milieu Database.

Afsluitend komt de voorzitter tot de conclusie dat er veel relevante onderwerpen spelen binnen de diverse TG'en.

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat deze informatie 'tussen de vergaderingen door' op tafel komt en aandacht krijgt.

2021-16

Hiervoor zal in eerste instantie een afspraak gemaakt worden tussen Van Dijk, Hogeling, mevrouw Van der Horn (NEN), de voorzitter en de secretaris.

Dit document geeft een overzicht van de stemmingen die sinds de vorige vergadering van de subcommissie zijn uitgezet, inclusief de stemresultaten. Uit dit overzicht blijkt dat slechts een beperkt aantal leden van de NsC hun stem uitbrengen.

We zullen toe moeten groeien naar een situatie dat leden van de TG'en alert zijn op stemmingen uit de CEN – en/of ISO/TC die zij volgen.
Zie ook het Webinar van NEN van 11 november 2021.

DOCUMENTNUMMER
N0086

DATUM
15-12-2021

PAGINA
9/13

2021-17

De secretaris zal nagaan of bij de meldingen over de ballots snel en eenvoudig de bron van de ballot (vanuit welke CEN- en/of ISO/TC) toegevoegd kan worden.

7 Commissiewerk

Op de agenda staat het commissieplan 2022 inclusief de begroting/financiering (N0084).

De secretaris geeft een korte toelichting.

In het commissieplan, de begroting en de financiering is de volgende splitsing aangebracht;

- a) Basisactiviteiten;
- b) Activiteiten op het gebied van Europese en mondiale normalisatie;
- c) Activiteiten op het gebied van NTA 8800.

Financiering:

Op basis van de 3 voornoemde begrotingsonderdelen is ook de financiering voor 2022 opgesplitst in 3 delen, identiek aan de splitsing bij de begroting.

De ontwikkelingen voor 2022 zijn op een aantal punten nog onduidelijk. Denk in dit geval aan de overdracht van NTA 8800.

Daarom wordt de volgende werkwijze voorgesteld;

- 1 de NsC wordt gevraagd om akkoord te gaan met de begroting en financiering voor 2022;
- 2 begin 2022 zal vanuit NEN alleen de financiering die gekoppeld is aan de basisactiviteiten gefactureerd worden;
- 3 pas op het moment dat er voor de andere begrotingsdelen activiteiten ontwikkeld worden zal, na een kennisgeving vanuit NEN dat met deze activiteit gestart is, de facturatie plaatsvinden.

Na deze inleiding wordt het volgende gevraagd;

- Bij de financiering van NTA 8800 is een forse bijdrage van BZK opgenomen. Hoe zeker is die bijdrage?
Reactie: die bijdrage is op dit moment gereserveerd binnen de PG NTA 8800. Als NTA 8800 in de loop van 2022 onder deze NsC gebracht wordt zal naar rato van het moment in het jaar ook deze bijdrage overgeheveld worden.
- De naam van Kranenberg, onder financier Binnenklimaat Nederland, is niet juist. Kranenberg is lid namens de vereniging Warmtepompen.
- RoMaZo breed s.v.p. vervangen door RoMaZo.
- Binnenklimaat Nederland bezint zich nog over verdere deelname, dit n.a.v. de ontwikkelingen op het NEN 1087-dossier.

- Vereniging Energie Nederland spreekt op een algemener niveau met NEN over de financiering van de normalisatiewerkzaamheden.
- Is de gevraagde totale bijdrage een maximum voor 2022?
Reactie: ja, maar facturatie zal gefaseerd plaatsvinden, afhankelijk van de ontwikkelingen op de diverse voornoemde onderdelen.
- Het werk op het gebied van Europese – en mondiale normalisatie is in lijn met hetgeen vandaag besproken is. Er is echter nog geen rekening gehouden met opschaling van activiteiten op dit vlak.
- Wat is de termijn voor reactie op de gepresenteerde voorstellen voor de basisbijdrage?
Reactie; 2 weken na deze vergadering dus 17 december 2021.
Als partijen bezwaar hebben tegen de bijdrage, meldt dit dan uiterlijk 17 december bij de secretaris.
- Worden partijen, als zij geen interesse/behoefte hebben aan Europees en mondiaal werk, uitgesloten van deelname aan deze NsC?
Reactie; nee mits men wel de bijdrage voor de basisactiviteiten betaalt.

2021-18

DOCUMENTNUMMER
N0086

DATUM
15-12-2021

PAGINA
10/13

8 Volgende vergadering

De volgende vergadering wordt eind maart/begin april 2022 gepland.

2021-19

Er wordt een Doodle peiling uitgestuurd.

9 Rondvraag en sluiting

Mevrouw Jolman: binnen welke TC wordt de primaire energiefactor besproken?
Reactie; TC371.

De voorzitter dankt tot slot alle aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 11.45 uur.

Actielijst

DOCUMENTNUMMER

N0086

DATUM

15-12-2021

PAGINA

11/13

Nr	Actie	Houder	Datum
	Na vergadering 2 december 2020		
2020-24	Afgesproken dat de inbreng van de niet-betalende leden over 1 jaar geëvalueerd wordt.	Allen	Doorgeschoven naar eind 2022
2020-26	Link website NsC opnemen in commissieplan 2021	Secr.	Z.s.m. Afgehandeld.
2020-27	Financiële rapportage opstellen zomer 2021	Secr.	Zomer 2021
	Na vergadering 25 maart 2021		
2021-01	Toegang Widjanarko tot ISOLutions checken	Secr.	Z.s.m.. Afgehandeld.
2021-07	Stand van zaken behandeling 'stadsverwarming' in TC 228 checken	Hogeling	Onderwerp is momenteel niet actief op actieve WI's TC228. Afgehandeld. Zie ook*
2021-08	Aanmelden voor deelname tijdelijke TG'en i.h.k.v. NTA 8800 doorgeven aan secr.	Allen	Er zijn geen reacties ontvangen. De TG'en zijn nu niet actief. Dit zal in januari 2022 weer actueel worden.
2021-09	Problematiek BENG – software bij secretaris PR en PG melden	De Jong	Zie **
2021-11	Datum 1 ^e bijeenkomst TG EMG navragen	Secr.	Afgehandeld. Deze is niet actief. Afgehandeld.
2021-12	Situatie over wijzigingen in productnormen die niet in NTA 8800 doorgevoerd worden in de PG NTA 8800 melden. (relatie met Ecodesign; deze normen hebben wel invloed op NTA 8800).	De Jong	Z.s.m.
2021-13	Actie richting NEN ondernemen m.b.t. enquiry van EN 16798-3 (voor U-bouw). Belangrijk onderwerp voor Nederland.	Hogeling	Z.s.m.
2021-14	Opstellen van een korte notitie voor BZK/RVO t.a.v. de economische evaluatie van de energieprestatie (kosten/baten, EN 15459-1-> ISO 52011-1) en hoe de primaire energie - en de CO2 factor structureel bepaald en gerapporteerd zouden moeten worden (EN 17423 -> EN ISO 52000-3) i.v.m. beleidsmatige relevantie.	Van Dijk	Z.s.m.
2021-15	V.w.b. de totale samenhang tijdens de SR van de EPB-normen en de herziening van de EPB kwaliteitsdocumenten (CEN/TS 16628 & 16629) terugkoppeling aan NsC geven van overleg met de rapporteurs van NTA 8800.	Hogeling Van Dijk	Z.s.m.
2021-16	Afspraak plannen om na te gaan hoe relevante onderwerpen die binnen de diverse TG'en spelen 'tussen de vergaderingen door' op tafel komt en aandacht krijgt. Afspraak tussen Van Dijk, Hogeling, mevrouw Van der Horn (NEN), de voorzitter en de secretaris.	Secr.	Januari 2022
2021-17	Nagaan of bij de meldingen over de ballots snel en eenvoudig de bron van de ballot (vanuit welke CEN- en/of ISO/TC) toegevoegd kan worden.	Secr.	Z.s.m.
2021-18	Reactie geven op gepresenteerde voorstellen voor de basisbijdrage.	Allen	17 december 2021
2021-19	Doodle-peiling uitzetten voor verg. eind maart/begin april 2022	Secr.	Z.s.m.

VERSLAG

- * Wellicht dat dit onderwerp in TC228/WG4 nog actueel wordt. Onder deze WG zijn verschillende TG'en actief, die zeker in 2022 in actie komen als de set van EPB-normen in review komen.
Traversari merkt hierbij op dat als Nederland iets inhoudelijks wil bereiken, men aan een WG moet deelnemen. Men kan dit aangeven bij de ballots over de review die in de loop van 2022 opengesteld worden.
- ** Voor het doorvoeren van wijzigen in de NTA in de software worden op dit moment betere afspraken gemaakt. Zie ook het recent verspreide persbericht (zie de mail van mevrouw Van den Handel (NEN) van 2 december 2021 getiteld 'Persbericht - Diverse onderdelen stelsel EPG geactualiseerd').
Aanvullend wordt opgemerkt dat softwarebedrijven niet verplicht zijn om de bijlagen uit NTA 8800 op te nemen in hun software. Dit is een keuze van de softwarebedrijven.

DOCUMENTNUMMER
N0086

DATUM
15-12-2021

PAGINA
12/13

Bijlage A;

DOCUMENTNUMMER
N0086

Inrichting (en deelname) van TC's, WG'en en SC's op CEN en ISO niveau.

DATUM

		Titel	
	Taakgroep		
	CEN		
1	TC89, incl WG 7, 10, 12 en 13	Thermal performance of buildings and building components	BNA benadert lid, Van Dijk, Barendsz en Kruijthof 19/13
2	TC130, incl WG7, 9, 10, 12	Space heating appliances without integral heat sources	Via NVI (NVI heeft een TC die hier een rol in kan spelen. Van de Sande zal contacten leggen en doorgeven). Namens NVI zal Jan Verdonck participeren.
3	TC156, alleen WG 19, 20, 21 en 23	Ventilation for buildings	Hogeling, De Jong, Hofman, Kranenberg, Plokker, Wegkamp. Zij zullen samen inzicht geven in het onderscheid met de NsC Ventilatie en wat er tussen wal en schip dreigt te vallen.
4	TC228, incl. WG 1 en 4	Heating systems and water based cooling systems in buildings	Van Bohemen, Kranenberg, Plokker, Hogeling, Van de Sande, Jolman. Namens NVI zal Jan Verdonck participeren.
4	TC247	Building Automation, Controls and Building Management	Hogeling en Kranenberg leveren een voorzet voor deze commissie die in principe buiten deze NsC gevolgd wordt.
5	TC312	Thermal solar systems and components	Van Amerongen. NVI (Van de Sande checkt binding met NVI). NsC is akkoord om deze WG uit te laten breiden met niet-leden van deze NsC. Namens NVI zal voorlopig Van de Sande deelnemen. Andere uitbreiding nog onduidelijk.
6	TC 371, incl WG1	Energy performance of buildings project group	Hogeling, Van der Horn, Van Dijk, Jolman..
	Taakgroep		
	ISO		
7	TC163 (P), incl. WG3 en 4, SC1/WG16, 17, 19 en SC2/WG15	Thermal performance and energy use in the built environment	Van Dijk, eventueel BNA.
8	TC205, incl. WG1, 2, 3, 5, 8, 9 en 10	Building environment design	Hogeling, Van Dijk, Kranenberg, Jolman(voor WG9). Voor eenvoud koppelen aan CEN/TC371